

การป้องกันการนำเข้าชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน
สูญเสียเงินตราน้อยกว่าการกำจัดเพื่อการควบคุม เมื่อเกิด
การแพร่กระจาย

ดังนั้นเพื่อเป็นการช่วยกันเฝ้าระวังการเพิ่มจำนวนของ
ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นในแหล่งน้ำธรรมชาติ สิ่งที่สำคัญที่สุดที่เรา
จะช่วยระบบนิเวศของไทยได้ คือการช่วยกันป้องกันโดย
การไม่สนับสนุน ไม่ซื้อขาย ไม่เลี้ยง และสำคัญที่สุดคือไม่
ปล่อยชนิดพันธุ์สัตว์น้ำต่างถิ่นลงในแหล่งน้ำธรรมชาติโดย
เด็ดขาด และป้องกันการนำเข้าชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่อาจ
เป็นภัยคุกคามต่อชนิดพันธุ์ปลาพื้นเมืองของไทย

กลุ่มวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพสัตว์น้ำจืด
กองวิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด กรมประมง

“ เราจะช่วยกัน หยุด! การแพร่กระจายของ ชนิดพันธุ์สัตว์น้ำต่างถิ่น ได้อย่างไร ”

- ไม่ลักลอบนำเข้า ไม่แจกจ่าย ไม่ซื้อขาย ไม่เพาะเลี้ยง
- ไม่ปล่อยลงในแหล่งน้ำธรรมชาติ
- หากมีในครอบครองโปรดระวังการหลุดรอด
- เมื่อไม่ต้องการเลี้ยงโปรดนำมามอบหน่วยงานของกรมประมง
- ช่วยกันเฝ้าระวังการเพิ่มจำนวนเมื่อพบการแพร่กระจายผิดปกติ
ให้แจ้งหน่วยงานของกรมประมง
- กำจัดสัตว์น้ำต่างถิ่นที่พบในแหล่งน้ำอย่างต่อเนื่อง

“ มาช่วยกัน หยุด! การแพร่กระจาย ชนิดพันธุ์สัตว์น้ำต่างถิ่น ”

สัตว์น้ำต่างถิ่นที่ควรระวัง

ชนิดพันธุ์สัตว์น้ำต่างถิ่น (Aquatic Alien species)

หมายถึง ชนิดพันธุ์สัตว์น้ำที่ไม่เคยปรากฏในถิ่นนั้นมาก่อน แต่ถูกนำเข้ามาหรือเข้ามาโดยวิธีใดๆ จากถิ่นอื่น ซึ่งอาจดำรงชีวิตอยู่และสามารถสืบพันธุ์ได้หรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของปัจจัยสิ่งแวดล้อมและการปรับตัวของชนิดพันธุ์นั้น สัตว์น้ำต่างถิ่นที่เข้ามาแล้วและสามารถตั้งถิ่นฐานมีการแพร่กระจายได้ในธรรมชาติ เป็นชนิดพันธุ์เด่น (dominant species) ในสิ่งแวดล้อมใหม่ และเป็นชนิดพันธุ์ที่อาจทำให้ชนิดพันธุ์ท้องถิ่นหรือชนิดพันธุ์พื้นเมืองสูญพันธุ์ ทั้งยังส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพและก่อให้เกิดความสูญเสียทางสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสุขภาพมนุษย์ เรียกชนิดพันธุ์ต่างถิ่นนั้นว่า **ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน (invasive alien species)** ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสุขภาพอย่างรวดเร็ว และปรับตัวเข้ากับสภาพแหล่งน้ำแทนที่สัตว์น้ำพื้นเมือง ส่งผลกระทบต่อสมดุลนิเวศ รวมทั้งเศรษฐกิจของประเทศ

ผลกระทบของสัตว์น้ำต่างถิ่น

เกิดผลเสียต่อองค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำและพืชน้ำในถิ่นที่อยู่อาศัยเดิม สัตว์น้ำต่างถิ่นบางชนิดกินพืช บางชนิดเป็นผู้ล่ากินสัตว์น้ำพื้นเมืองเป็นอาหาร หากสัตว์น้ำต่างถิ่นเพิ่มปริมาณมากๆ จะทำให้จำนวนชนิดสัตว์น้ำในแหล่งน้ำลดลง **ทำให้สมดุลนิเวศแหล่งน้ำเปลี่ยนแปลง** เช่น ปลาซัคเกอร์ ปลากระพงนกยูง ปลาเปคู และปลาช่อนอเมริกา

การเพิ่มจำนวนของสัตว์น้ำต่างถิ่นมากเกินไป เช่น หอยเชอรี่ ปลาหมอหางดำ ปลาหมอบัวเตเตอร์ และเตาญี่ปุ่น สัตว์น้ำต่างถิ่นเหล่านี้จะไป **แย่งแย่งถิ่นที่อยู่อาศัย แหล่งอาหาร แหล่งวางไข่ของสัตว์น้ำพื้นเมือง** ทำให้สัตว์น้ำบางชนิดที่อ่อนไหวอาจสูญพันธุ์ไปจากแหล่งน้ำได้

สัตว์น้ำต่างถิ่นบางชนิดเป็น **พาหะนำโรคหรือปรสิต** เมื่อเข้ามาสู่แหล่งน้ำของไทย อาจจะแพร่โรคระบาดไปสู่สัตว์น้ำพื้นเมืองที่ไม่มีภูมิคุ้มกันต้านทานได้ เช่น ปลาจีนเป็นพาหะของโรคหนอนสมอและราป่วยฝ้าย, กุ้งแคเรียฟิซเป็น

พาหะนำโรค Crayfish plague, กบบางชนิดเป็นพาหะโรคเชื้อรา Chytridiomycosis, และสัตว์น้ำบางชนิดอาจนำพยาธิมาสู่มนุษย์ได้ เช่น หอยเชอรี่

รบกวนหรือทำลายแหล่งที่อยู่อาศัย เช่น ปลาซัคเกอร์ ซึ่งมีความทนทานต่อการขาดโพรงในช่วงฤดูวางไข่ จะทำให้สภาพตลิ่งพัง กรณีกึ่งแคเรียฟิซและหอยเชอรี่ มีผลกระทบต่อสังคมพืชน้ำที่มีต้น ใบอ่อน โดยจะกัดกินทำลายจนหมด และเกิดการเปลี่ยนแปลงสังคมพืชในแหล่งน้ำทำให้ความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำลดลง

ก่อให้เกิดการปนเปื้อนทางพันธุกรรม สัตว์น้ำต่างถิ่นบางชนิดมีลักษณะทางพันธุกรรมที่ใกล้เคียงกับชนิดพันธุ์พื้นเมือง อาจมีการผสมพันธุ์กันทำให้เกิดลูกผสม หรือทำให้ลูกที่เกิดมามีอัตรารอดต่ำลง หรือเป็นหมันในรุ่นต่อไป และอาจทำให้ชนิดพันธุ์เดิมได้สูญพันธุ์ไป เช่น ปลาดุกแอฟริกัน (ดุกรัสเซีย) และลูกผสม (บักอูย) อาจทำให้เกิดการปนเปื้อนทางพันธุกรรมในดุกหรือดุกดำได้, กบบลูฟร็อก อาจทำให้เกิดการปนเปื้อนทางพันธุกรรมในกบนา

